

EL TEMPS

DIRECCIÓ, ADMINISTRACIÓ, PUBLICITAT I VENDES: Avda. del Baró de Càrcer, 40, 13. 46001 València. Telèfon: (96) 352 48 69. Fax: (96) 352 09 83.

REDACCIÓ DE BARCELONA: Carrer de Casanova, 46, 4-2. 08011 Barcelona. Telèfon: (93) 451 03 75 i 323 00 71. Fax: (93) 323 35 41.

REDACCIÓ DE MALLORCA: Plaça de Caterina Thomàs, 4, 4rt, B. 07001 Palma de Mallorca. Telèfon: (971) 72 07 96. Fax: (971) 72 07 63.

EDITA: Edicions del País Valencià, SA.
PRESIDENT: Rafael Mansanet.
EDITOR: Eliseu Climent.

DIRECTOR: Oriol Castanyas.

SUBDIRECTOR: Miquel Alberola.

REDACCIÓ DE VALÈNCIA: Jordi Sebastià (*Cap de redacció*), Lola Carrasco, Xavier Mínguez, Joan Morales, Ignasi Pellicer i Rafa Gil (*Fotògraf*).

REDACCIÓ BARCELONA: Assumpció Maresma (*Cap de redacció*), Oriol Malló, Pere Martí, Eduard Voltas i Mercè Montoliu.

REDACCIÓ MALLORCA: Miquel Payeras.
CORRESPONSALS: F. Robert (Andorra), C. Bellmunt (Tarragona), P. Alberola (Alacant), X. Planas (Girona), P. Codonyan (Perpinyà), J. Casaprima (Lleida).

RÚBRICUES: Andreu Alfaro, Jordi Balló, Ramon Barnils, Pere Calders, Fabià Estapé, Joan F. Mira, Vicent Partal, J.J. Pérez Benlloch, Manuel Vicent.

COL·LABORADORS: E. Aguilera, J. Alandes, S. Alcalá, Ll. Bonada, F. Bueno, F. de P. Burguera, X. Bussé, J. A. Benach, F. Caballero, Romà de la Calle, C. Capdevila, Antoni Castel, E. T. Climent, J. Comellas, A. Cort, S. Cucurella, M. Domínguez, X. Duran, M. Ferrando, L. Fermi, V. Franch, C. Gàmez, J.L. Guarnier, D. P. Grau, A. Guasch, J.M. Jàtiva, J. M. Lluuró, J. Marí, J. Morell, T. Picazo, M. Porta Perales, P. Quintana, A. Reig, J. Reus, M. Serra, J. L. Sirena, M. Soler, F. Torrent, X.R. Trigo, E. Vizcarra.

COL·LABORADORS GRÀFICS: J. Andrés, S. Llosà, J. Morera, V. Navarro i C. Puértolas.

ARKIU: Jesús Prats (Fotografia), Rosa Serrano (Documentació).

PUBLICITAT I PROMOCIÓ: Jordi Enguix (*Cap de publicitat*), Pole Position (Catalunya) (93) 302 26 61. Fax: (93) 317 83 45. Intermedia, SA (Madrid) (91) 319 06 51. Fax: (91) 310 66 22.

SUBSCRIPCIONS: Xelo Tortosa.

PRODUCCIÓ: Josep Agustí i Jem Cabanes (*Correcció lingüística*), Lina Casanovas (*Maquetació*), Rosanna Puchades (*Textos*).

DISSENY: Enric Satué.

TRACTAMENT ELECTRÒNIC D'IMATGES: Eina Edicions, SL.
FOTOMECÀNICA: Añón.

IMPRESSIÓ: Rotogràfica Valenciana SAL.
DIPÒSIT LEGAL: V-853-1984.

Control difusió:

Cap part d'aquesta publicació pot ser reproduïda per cap mitjà, ja siga mecànic, fotogràfic, electroòptic, magnètic, de fotocòpia, o qualsevol altre, sense permís de l'editor.

Canvis al país de Rabin

La victòria laborista en les eleccions israelianes no hi ha dubte que aportarà canvis importants a la regió. L'electorat israelià ha fet una opció clara pel canvi. I és probable que més que votar per Rabin, molts israelians hagen votat contra Shamir. O contra la seua obcecació política. Siga com siga, però, Rabin s'ha convertit en el mitjancer polític que tothom esperava per a enfilars la crisi palestina.

Sol passar que les negociacions que comporten abandonar una tossuderia d'anys, sobretot si aquesta implica la pèrdua de territoris, les fan militars posats a polítics. Ho féu per exemple, De Gaulle, amb Algèria, en aquells anys en què Mitterrand era un més que discutit ministre d'Interior i en què el PCF cridava histèric "Algèria és francesa". Rabin concorda amb el retrat. Ell està cridat a retornar part de la terra als palestins perquè ell va ser el cap d'estat major durant la conquesta de Jerusalem. Ell ha demostrat ser ferm com ningú en la defensa de la seguretat territorial de l'estat d'Israel i per això ell ha de ser l'home que convença els seus compatriotes que avui dia no és més segur tenir més territori que pactar una pau estable. Ho pot fer des de la seua auredora de gran guerrer i aquest és el seu rept principal.

Resoldre el conflicte palestí és el repte principal del nou govern perquè les derivacions internes i externes de la confrontació amb els palestins, especialment amb l'OAP influeixen d'una manera massa dura en la realitat quotidiana d'Israel. Per exemple, el creixement econòmic es ressent de les precaucions amb què els inversors americans (els principals) observaven la intransigència de Shamir. D'ençà que els Estats Units van decidir llançar la iniciativa de pau per l'Orient Mitjà, el paper de dolents de la pel·lícula ha estat traspasat al govern de Tel Aviv. Els palestins van jugar bé les seues (escasses) bases i es van presentar a la conferència amb el rostre amable i les branquetes d'olivers -ben lluny de la bomba i la ganivetada. La imatge d'Israel es va ressentir força quan no van voler acceptar la

mà estesa de "pau per territori". Independentment de la credibilitat que puguen merèixer els palestins.

Perquè aquesta és l'altra cara de la qüestió. Els palestins han acceptat l'estat d'Israel per la força de les evidències i si bé la posició majoritària sembla favorable a la coexistència pacífica ningú pot assegurar que el dia de demà els palestins, o aquella altra facció dels palestins o dels tirans àrabs que tan hàbilment els usen, reclamen de nou "tirar els jueus al mar".

Dissortadament no hi ha altre camí que confiar en la moderació dels dos actors principals del drama i pregar a Al·là i a Iahvè perquè els extremistes distorsionen tan poc com siga possible el procés. La moderació mostrada per la facció majoritària de l'OAP i pels palestins de Cisjordània i Gaza és ara que cal correspondre-la. I ho ha de fer Rabin.

La congelació de les colònies jueves a Cisjordània serà la primera prova de foc. Aquesta mesura ha estat reclamada des de la comunitat internacional (amb els Estats Units al capdavant) d'una manera unànime. I si no s'acompleix projectarà greus ombres sobre la voluntat del nou govern de Tel Aviv. Cal ser conscients, però, que comportarà també una important fractura dins la comunitat hebrea. Hi ha 100.000 colons jueus de Cisjordània i no voldran perdre els seus privilegis així com així i retornar a les fronteres del seu estat. Menys encara en aquests moments d'allau de jueus soviètics. Però no hi ha altra solució, tret que accepten ser súbdits de l'autonomia palestina -fet aquest que no sembla gaire probable. Tot és en definitiva una qüestió de temps i Rabin haurà d'aplicar la seua capacitat de persuasió i combinar gestos decidits amb prudències. Desactivar un polvorí és una feina molt complicada.

